

til Rigsdagens Forhandlinger, ogsaa forsvunden; — skulle vi nu række Haand til, at den sidste Rest af aandelige Spørgsmaal udstødes? Det finder jeg vil være farligt. Lad os holde der paa; lad os faae Skole- og Kirkespørgsmaal afgjorte her; — jeg haaber, at det ærede Medlem ikke i Almindelighed vil have Noget derimod at indvende.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det var en høj Grad af Ubillighed, naar den ærede Rigsdagsmand (Kofod), ved at bestemme min Frisindethed, ikke tog Hensyn til Loven, vedkommende det naturhistoriske Museum, der nylig har været under Forhandling her, da han der i § 2 vil finde et Spørgsmaal, som er administrativt, forelagt for Lovgivningsmagten, og deri maa han altsaa finde et Beviis for, hvor overordentlig frifindet jeg er; iøvrigt skal jeg tilføie, at jeg ikke troer, dette afgiver nogenfømhelst Maalestof for en frifindet Retning. Jeg haaber, at det ærede Medlem ikke vil tage det ilde op, naar jeg beder ham overveie, hvad han og hvad jeg have gjort for Danmarks Frihed i de sidste 22 Aar, beder han om at overveie dette, inden han sælber en saa raff Dom om min Frisindethed.

Tscherning: Jeg er det andet Thing meget taknemmelig, fordi det har skilt os af med den ene Deel af denne Lov; jeg vilde ønske, at det havde skilt os af med den hele Lov. Den ærede Rigsdagsmand heroverfor tager feil, naar han troer, at den ærede Indenrigsminister ved den Lov, som foreligger, har opgivet en eneste Stump af sin administrative Indflydelse paa, hvad der i denne Sag kan kaldes aandelig Virksomhed, da han fremdeles vil beholde den samme Ret over Skolen og Underviisningen, som han nu har. Naar det ærede Medlem mener, at Riset har spillet en saa ringe Rolle i vor videnskabelige Udvikling, tager han feil, da hele den tidligere Underviisning for en væsentlig Deel har støttet sig paa Riset. Man skal lægge Mærke til, at det, der er det Karakteristiske ved dette Lovforslag, det er, at der forlanges 1,000 Rbd. aarlig — det er ikke aandeligt; og hvorfor forlanges disse 1,000 Rbd.

aarligt? For at bringe aandelig Virksomhed ind i Raalhoveder! Det er det, det dreier sig om, og det har ingen anden Betydning end at staafe en Funktionær ved Højskolen 1,000 Rbd. aarlig; hvorledes hans Ansættelse bliver, naar det blot kan kaldes Gartneri, han beskæftiger sig med, derpaa faaer det ærede Medlem saa lidet som vi Andre nogen Indflydelse. Nu er altsaa Spørgsmaalet, om vi her ville bevilge 1,000 Rbd. til en saadan Mand, istedet for 500 Rbd. og fri Bolig til en Mand, der forvalter Gartneriet, som det nu er, og som man kan bytte om med en bedre, naar han ikke forstaaer det godt nok. Det er min Mening, at ved at beholde ham ville vi have udrettet, hvad der kan fordres, da vi overmaade godt vide, at der om Raalgartneri med hvad dertil hører, saaledes bragt op i de høiere Sfærey, ikke kan fortælles stort Andet, end hvad der allerede er skrevet derom, og at dette meget vel kan gøres for 500 Rbd. aarlig og fri Bolig, som i vort Land er en ganske god Løn for Gartnere. Det, det ærede Medlem for Odense Amts Bde Valgkreds (Falleisen) har gjort opmærksom paa, er, at naar man har en Skole som Landbohøjskolen, hvor der kun er givet Eleverne Afgang til, forsaavidt de betale, at undervises i de Fag, der allerede i Forveien ere der, saa behøve vi ingen Foranstaltning at tage i denne Retning; de kunne møde med deres Penge; give deres Betaling og høre Underviisningen, og naar der da er en Examenskommission, bestemt efter en vis Underviisningsffære, saa kan Ministeren nøie undersøge, hvorledes Examen er beskaffet, og i hvilket Omraade han kan kræve de fornødne Kundskaber af Eleverne. Skolen og Examen ere to Ting, som ikke hænge sammen. Naar et æret Medlem ikke kan forstaae, hvorledes jeg kom til den Forklaring af denne særlige Videnskab, denne Raalplanteunderviisning, vi her skulle have, at den kan være mere til Skade end til Gavn, saa er det ganske simpelt den, at man derved frister den unge Mand, der kan give et Par hundrede Rigsdaler for Underviisningen, til at søge derhen, hvor han ikke i denne Retning kan lære Noget tilgavn, medens han derimod hos en dygtig Gartner eller ude paa Amager, hvor der godt plantes Raal, naar han henvendte sig der med sine